

19 juni, Amsterdam Stadsschouwburg, 20.15 uur
 21 juni, Den Haag Koninklijke Schouwburg, 20.15 uur
 22 juni, Rotterdam Schouwburg, 20.15 uur

The Joyce Trisler Danscompany,
 New York
 'The Spirit of Denishawn'

Joyce Trisler _____ artistieke leiding
 Klarna Pinska _____ instudering
 Bill Burd _____ toneelleiding
 Nancy Long _____ assistente artistiek leider
 Douglas Drew _____ assistent toneelleider
 Chenault Spence _____ belichting
 kostuums vrij naar ontwerpen
 van Pearl Wheeler

Technieken van Denishawn

Barre

Studiowerk in de Denishawn-stijl anno 1920
 Ontwikkeling van de wals
 Ontwikkeling van kontra-punt-Bach

Technieken

Crete-Gnosienne (Satie)
 Grieks
 Egyptische hand-technieken
 Introductie van Egypta
 Indiase technieken (volgens _____ *Nautch*
 Ruth St. Denis) _____ *Mudra*
 Japanse technieken _____ *vrouwelijk,*
 _____ *mannelijk,*
 _____ *krijger,*
 _____ *delen uit Japanse Bloem-*
 _____ *schikking en de Lantaarn-*
 _____ *dans,*
 _____ *techniek van de Japanse*
 _____ *Speerdans.*
 Javaanse technieken _____ *Javaanse stijl voor het*
 _____ *Serempi-ballet,*
 _____ *Prinses,*
 _____ *Aap-god,*
 _____ *Held.*

Enkelvoudige sjaaltechniek
 Dubbele sjaaltechniek

pauze

Muziekvisualisaties

Tweede Arabeske

Claude Debussy _____ Tweede Arabeske
 Ruth St. Denis, Doris
 Humphrey _____ choreografie

Elaine Anderson, Jacquelyn Buglisi, Lauri Kaplan

Dans in de Ruimte (sjaal)

C. Chaminade _____ Wals Capriccio opus 33
 Klarna Pinska, naar Doris
 Humphrey (1920) _____ choreografie

Anne-Marie Hackett

Brahms-walsen

J. Brahms _____ opus 29, 1, 2, 15
 Ruth St. Denis _____ choreografie

Nancy Colahan

Liebestraum

F. Liszt _____ Liebestraum
 Ruth St. Denis _____ choreografie

Nancy Colahan

Bach

J.S. Bach _____ 2-delige Invention no. 4 in
 _____ D-min
 Ted Shawn (1920) _____ choreografie

Elaine Anderson, Jacquelyn Buglisi, Lauri Kaplan, Miguel
 Antonio, Ralph Farrington, Clif De Raita

Sonate Pathétique

L. van Beethoven _____ Sonate Pathétique 1e deel,
 _____ op. 13 in c
 Ruth St. Denis,
 Doris Humphrey _____ choreografie

Maggy Gorrill, Elaine Anderson, Jacquelyn Buglisi, Nancy
 Colahan, Anne-Marie Hackett, Kate Johnson, Lauri Kaplan

pauze

Oriëntalia

Nautch

C.W. Cadman _____ Minnestreel van Kashmir no. 1
 _____ opus 70, speciaal voor Ruth
 _____ St. Denis gekomponeerd
 Ruth St. Denis _____ choreografie

Maggy Gorrill

Gnosienne

Erik Satie _____ Gnosienne
 Ted Shawn _____ choreografie

Ralph Farrington

Rode en Gouden Sari

R.S. Stoughton _____ 'In het paleis van de Radjah'
 Ruth St. Denis _____ choreografie

Jacquelyn Buglisi

Speldans Japoneseque

Louis Horst _____ muziek
 Ted Shawn _____ choreografie

Clif De Raita

Soaring

Robert Schumann _____ muziek
 Ruth St. Denis,
 Doris Humphrey _____ choreografie

Nancy Colahan, Elaine Anderson, Jacquelyn Buglisi,
 Anne-Marie Hackett, Lauri Kaplan

De Joyce Trisler Danscompany bestaat uit:
 Elaine Anderson, Jacquelyn Buglisi, Nancy Colahan, Ralph
 Farrington, Don Foreman, Maggy Gorriell, Anne-Marie
 Hackett, Lauri Kaplan, Clif De Raita.

Ruth St. Denis

The Spirit of Denishawn

Zelfs nuchter geëtiketteerd als vroege of historische moderne dans roept het programma 'The Spirit of Denishawn' al een zekere fascinatie op. Is 't mogelijk een zo levende kunst als de dans uit de jaren 1910-1930 te reconstrueren? Gelukkig blijkt dat zo te zijn, dank zij Klarna Pinska, uit haar rust gehaald om ons als laatste van haar generatie de herkomst te tonen van de eigenlijke 'modern dance', van Doris Humphrey, Martha Graham, Jose Limon, Merce Cunningham en de na deze pioniers komende, nu aan bod zijnde generaties.

Het is alsof je, in de gloed van een Tiffany-lamp, bladert door een boek met Art Déco-posters... De jonge dansers en danseressen van de Trisler-groep belichamen heel zuiver, zonder nadruk maar ook zonder parodistische distantie, het schoonheidsideaal dat Ruth St. Denis bezielde sinds haar oog viel op een Egyptische-sigarettenreclame. Het was een ideaal dat een nieuwe plaats moest veroveren naast het klassieke ballet en naast de showdans, alles wat er was in die tijd rond 1910. Die verovering, aangevuurd door de drift en het doorzettingsvermogen die alle groten van de dans kenmerken, ondervond aanvankelijk alle tegenstand die zich liet denken (zoals na 1930 Martha

Graham zich op haar beurt zou afzetten tegen deze 'romantische stijl').

Toch is 'Miss Ruth' de moeder van de Amerikaanse modern-dance geworden, zoals haar partner en echtgenoot Ted Shawn, stichter van het Jacob's Pillow dansfestival, de vader ervan werd. Ongeveer in dezelfde tijd dat Isadora Duncan in Californië opgroeide aan het eind van de vorige eeuw, maakte Ruthie Dennis haar kindertijd door op een boerderij in New Jersey. Haar levendige verbeelding en haar drang naar een spirituele expansie van haar innerlijk dreven haar naar het theater. Bij gebrek aan beter belandde zij in een Broadway-show waar de producer David Belasco haar wegens haar wat preutse optreden als 'Saint' betitelde. Ruth kortte dat af tot 'St', schrapte een n uit haar naam en haar artiestennaam was geboren.

Ruth St Denis kwam evenals Isadora Duncan pas tot roem in Parijs, Londen en Berlijn. Zij ondervond een grote invloed van de bewegingsstudies van de Fransman François Delsarte en zij putte naar de mode van die dagen, gretig uit de bronnen van exotische culturen (Egypte, India, Mexico, Indianen) om haar dansen met een nieuwe geestelijke substantie te laden. Toen Ruth in 1914 Ted Shawn ontmoette was zij al

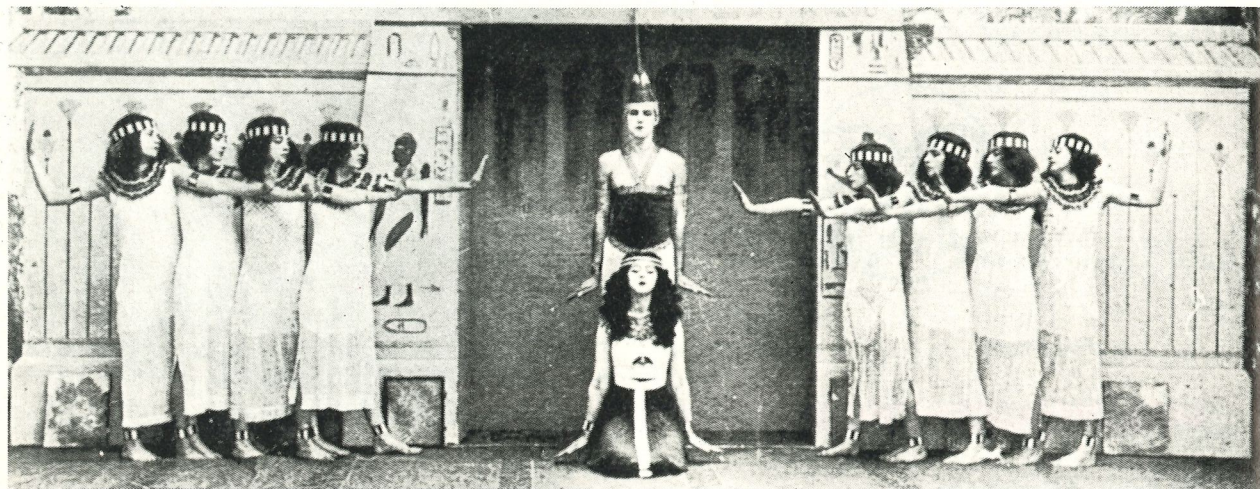
'Ishtar of the Seven Gates', 1923
(St. Denis als Ishtar en Shawn als Tammuz)

'Ourieda, a Romance of the Desert', 1914; was het eerste duet dat St. Denis en Shawn samen dansten.

'Miriam, Sister of Moses', 1919
(St. Denis als Miriam en Shawn als Moses)

Het 'Egyptische Ballet' werd in de zomer van 1915 ontworpen in de Denishawn School.
Meer dan 2500 voorstellingen werden gegeven voor het van het repertoire verdween.

'The Spirit of the Sea', 1923

'Balinese Fantasy', 1924

een ster. Binnen enkele weken na hun kennismaking maakte Shawn deel uit van haar groep en spoedig daarna trouwden zij.

Ted Shawn werd de grote organisator van de toernées en de stichter van de Denishawn-scholen in de Verenigde Staten. Twintig jaar lang was Denishawn het leidende dansgebeuren in Amerika. Toernées van 24 weken, zelfs naar het Verre Oosten, waren geen uitzondering en verrijkten Ruth met nieuwe indrukken en inspiratie. Van 'Het Egyptische Ballet' (1915) gaf de Denishawn-troep meer dan 2500 voorstellingen. Nieuwe dansen werden uitgedacht in het buitenhuis van de twee leiders, 'Tedruth' geheten. Van 1915 tot 1925 werden zij terzijde gestaan door de muzikale leider Louis Horst, een pionier die op zijn beurt later in de dertiger jaren de nieuwkomers zou afwijzen...

De glorie van Denishawn duurde tot 1932. In dat jaar verbraken Ruth St Denis en Ted Shawn hun samenwerking en samenwoning, al bleef hun huwelijk tot hun dood onontbonden. Ted Shawn richtte zijn eigen groep op, louter uit mannen bestaande, die in ascetische afzondering in Jacob's Pillow traiden en opkwamen voor een mannendans, die 'zich niet voor zichzelf zou behoeven te verontschuldigen'. Later leidde deze kruistocht tot de oprichting van het Ted Shawn Theatre en de stichting van een zomerdansfestival dat tot de huidige dag in Jacob's Pillow bestaat.

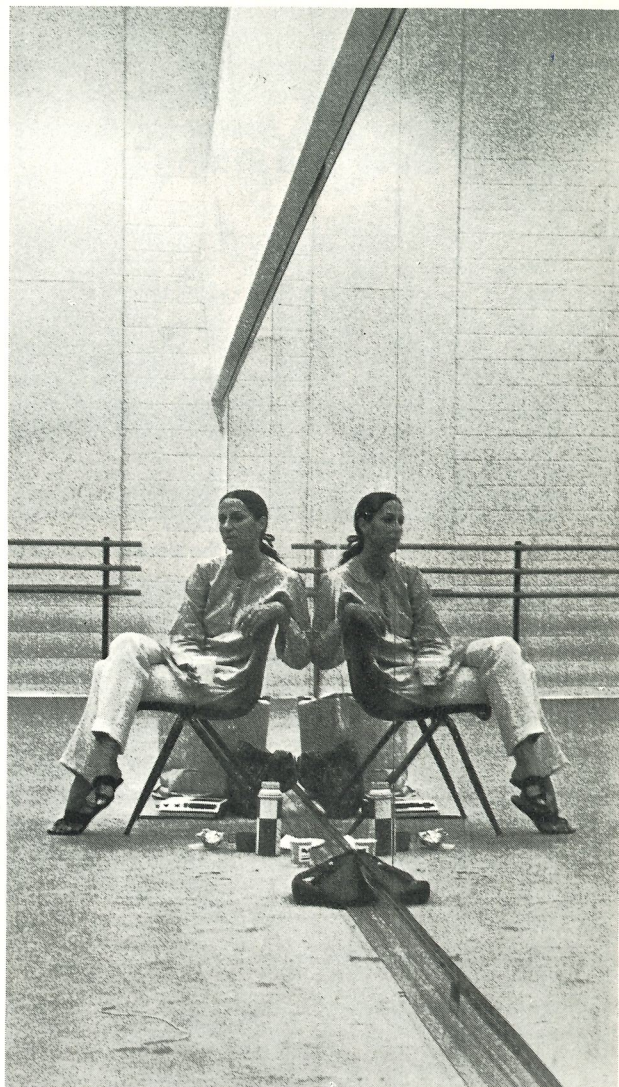
Ted Shawn overleed in 1972 op 81-jarige leeftijd. Ruth St Denis stierf in 1968, vier jaar nadat zij haar vijftigjarig jubileum had gevierd; in dit jaar, 1977, zou zij 100 geworden zijn. 'The Spirit of Denishawn' eert hun nagedachtenis, hun leven voor een ideaal van vaak exotisch getinte vergeestelijkte schoonheid dat even amerikaans was als het werd gekenmerkt door de verloren gegane onschuld van vóór de twee wereldoorlogen.

De nu 80-jarige Klarna Pinska die op uitnodiging van Joyce Trisler het Denishawn-programma instudeerde, kwam in 1904 met haar Russisch-Poolse ouders uit een stadje bij Kief over naar de Nieuwe Wereld. In 1919 kwam zij bij Denishawn en veertig jaar lang onderwees zij techniek en repertoire van Denishawn aan honderden leerlingen en volgelingen, onder wie Jerome Robbins.

H. de W.

D

Dilettant-zanger(es) is hij of zij, die de zangkunst voor genoegen beoefent. Van Lat.: delectare = vermaken, genoegen verschaffen. Het woord heeft in de loop der tijden een negatieve betekenis gekregen. Gewoonlijk verstaat men er thans onder: een slechte amateur. **Daarentegen amateur:** een serieuze liefhebber, van Lat. amare = beminnen.

The Joyce Trisler Danscompany

Joyce Trisler was tot voor kort danseres en choreografe bij de groep van Alvin Ailey. Zij werd geboren in Los Angeles en trainde vanaf haar vijftiende jaar aldaar bij Lester Horton. Na vier jaar aan diens dans-theater verbonden te zijn geweest, werkte zij vijf jaar bij het Juilliard Dance Theatre van Doris Humphrey, een vooraanstaande voormalige Denishawn-danseres, alvorens bij Alvin Ailey te komen. In februari 1974 stichtte Joyce Trisler haar eigen jonge 'Danscompany', die nu voor het eerst in Europa optreedt. Joyce Trisler maakte meer dan twintig eigen choreografieën sinds haar debuut in 1956 en was als choreografe verbonden aan tal van opera-, musical- en toneelproducties. Zij geeft les in de Lester Horton-techniek en trainde onder meer de spelers van La Mama voor hun Tom Paine-opvoeringen. Joyce Trisler's Danscompany trad op in de dansfestivals in Jacob's Pillow, Central Park en Lincoln Center en maakte met het Denishawn-programma afgelopen winter indruk in het Riverside Theatre Dance Festival en daarna in het Roundabout Theatre in New York.